

WIADOMOŚCI PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

ORGAN ZWIĄZKU PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

WARSZAWA, DNIA 15 CZERWCA 1933 R.

POLSKO-BELGIJSKIE ROKOWANIA O TRAKTAT HANDLOWY

A 125511

Nowa taryfa celna, która znacznie obowiązywać z dniem 11 października r. b., musi być obecnie podstawą wszystkich naszych rokowań, dotyczących konwencji i porozumień z obcimi państwami. Dwukolumnowość nowej taryfy i dość wysokie w niektórych działach stawki celne powinny skłaniać kraje, zainteresowane w eksporcie, do rychłego przeprowadzenia negocjacji z Polską.

Trzeba jednak stwierdzić, że powszechny chaos w polityce handlowej, spotęgowany powikłaniami walutowymi, utrudnia prowadzenie pertraktacji. Wszystkie prawie kraje, zaniepokojone utrudnieniami obrotu towarowego, unikają wiązania się na dłuższą metę. Chodzi przede wszystkim o utrzymanie rynków wewnętrznych; wszyscy wolą raczej zrezygnować z otrzymania ulg konwencyjnych w obcych taryfach, niż zniżyć własne barjery celne.

Nic więc dziwnego, że dotychczas rokowania traktatowe na podstawie nowej polskiej taryfy nie mogą się wykazać obfitym plonem. Zawarty został wprawdzie t. zw. „preferencyjny” układ z Austrią; wymaga on jednak zgody tych wszystkich krajów, które mają z Polską traktaty na zasadzie największego uprzywilejowania. Nie jest jeszcze pewne, czy taka powszechna aprobata będzie uzyskana. Rokowania o zwykły traktat z Austrią, a także pertraktacje z innymi krajami ciągną się dość długo, stwarzając w perspektywie pewne niebezpieczeństwo prowadzenia jesienią tego roku wielu rokowań jednocześnie, dla finalizacji przed przełomową datą 11.X.1933 r.

W tym stanie rzeczy należy za fakt dodatni uznać podpisanie w początkach czerwca r. b. układu handlowego z Belgią, krajem z którym od szeregu lat posiadamy czynny bilans handlowy. Przedmiotem wywozu polskiego do Belgii są przede wszystkim: węgiel, żyto, jęczmień, groch, chmiel, drewno, masło i t. d.; z artykułów chemicznych: węgiel wapnia, siarczan amonu, pyłek cynkowy, parafina. Poważnym przedmiotem naszego eksportu do Belgii jest obuwie gumowe różnych typów.

Belgia importuje do nas poważne ilości przędzy, wyrobów szklanych i skórzanych, broń myśliwską, żuźle Thomasa i t. d.

Pomimo dokonania pewnych zwyciężek w taryfie celnej i pomimo wprowadzenia od roku 1932 zasady reglamentacji niektórych towarów, trzeba Belgię zaliczyć do krajów, prowadzących liberalną politykę handlową. Poziom ochrony celnej jest naogół niewysoki, a liczne artykuły są wwożone zupełnie bez cła.

Porozumienie między dwoma krajami zostało osiągnięte kosztem obustronnych ustępstw. Wprawdzie — wyłomy w naszej taryfie celnej są znacznie liczniejsze (niektóre z nich mogą nawet być niebezpieczne dla krajowej produkcji), jednak naogół równowaga została utrzymana, zwłaszcza jeżeli przyjąć pod uwagę zapewnienie co do stałości naszego wywozu węgla i produktów rolniczych do Belgii.

Niefatwem zadaniem było ustalenie wzajemnych ustępstw kontyngentowych, gdyż Belgja prowadzi inną niż Polska politykę zakazów przywozu i udzielenia kontyngentów. Polska stosuje „elastyczny” system kontyngentowania, przyznając poszczególnym państwom prawa wwozu reglamentowanych towarów w zależności od całości kształtu stosunków gospodarczych z każdym krajem. Belgja zaś — rozciąga zasadę największego uprzywilejowania również na udzielanie kontyngentów, których wysokość zależy na wskutek tego od przywozu w poprzednich latach. Ten „sztywny” system kontyngentowania jest jedną z głównych przeszkód w uzyskaniu zwiększonej możliwości wwozu polskiego węgla do Belgii, ponieważ nasze kontyngenty muszą być w stałym liczbowym stosunku z kontyngentami węgla angielskiego i niemieckiego. Zmniejszenie ogólnego przywozu węgla do Belgii redukuje automatycznie polski kontyngent.

Poza węglem Polska uzyskała stałe kontyngenty wwozu tkanin wołokowych, wywozu złomu żelaznego.

Traktat handlowy polsko-belgijski, będący jednym węzłem więcej pomiędzy obu krajami złączonymi przyjaźnią, jest jednocześnie wydatnym zapoczątkowaniem okresu stosunków konwencyjnych, opartych na nowej taryfie celnej.

NOWE ZAKAZY PRZYWOZU

Dz. Ust. Nr. 42 z dn. 10 czerwca r. b. przyniósł pod poz. 331 tekst Rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 8 czerwca 1933 r. w sprawie zakazu przywozu niektórych towarów. Stosownie do postanowień tego Rozporządzenia, zostały zakazane do przywozu z dn. 10 czerwca r. b. następujące artykuły, interesujące bezpośrednio przemysł chemiczny:

tłuszcze zwierzęce surowe i topione (poz. 51, p. 1), tłuszcze zestalone (poz. 51, p. 2), łój obojętny (poz. 51, p. 9), nasiona rzepaku, rzepiku i maku (poz. 62, p. 5c), nasiona rydocynowe, ziarenka palmowe i inne niewymienione nasiona oleiste (poz. 62, p. 5. j), nasiona sezamowe tłuszczone (poz. 62, p. 5 k. I), chlor ciekły (poz. 112, p. 3a), azotyn sodu (poz. 112, p. 5), chlorobenzol i dwuchlorobenzol (poz. 112, p. 17 h), kwas octowo-salicylowy (aspiryna) i salicylan fenylowy (poz. 112, p. 20a), przetwory chemiczne i chemiczno-farmaceutyczne osobno niewymienione (poz. 112, p. 25), olej słonecznikowy (poz. 117, p. 3), olej rzepakowy, lniany, kopny, makowy (poz. 117, p. 4), ekstrakt quebrachowy (poz. 124, p. 2).

Nowe zakazy przywozu w zakresie przemysłu chemicznego dają się wyraźnie podzielić na trzy grupy: artykuły tłuszczowe, wytwarzane w kraju artykuły chemiczne i niewytwarzane w kraju przetwory. Rozporządzenie w bardzo nieznacznym zresztą stopniu uwzględnia rzeczywiste potrzeby przemysłu chemicznego w zakresie wytwarzanych w kraju artykułów chemicznych, wprowadza bowiem zakazy przywozu tylko na chlor i chlorobenzole, aspirynę oraz azotyn. Natomiast długi szereg wytwarzanych w kraju artykułów chemicznych, których produkcja byłaby znakomicie wzmocniona przez wprowadzenie zakazów przywozu — nie znalazł się na liście zakazowej, mimo wielokrotnie w tym kierunku formułowanych przez przemysł wniosków.

Pozycja 112, p. 25 taryfy celnej obejmuje oddzielnie niewymienione przetwory chemiczne i chemiczno-farmaceutyczne, w znakomitej większości w kraju wogóle niewytwarzane; wynika to zresztą z konstrukcji naszej taryfy celnej, która wymieniła przedewszystkiem towary w kraju produkowane, grupując wszystkie inne chemikalia w rubryce „oddzielnie niewymienionych”. Toteż wprowadzenie zakazu przywozu na tę pozycję nie tłumaczy się żadnymi względami gospodarczymi i stanowić będzie bardzo poważne utrudnienie w działalności rozlicznych gałęzi przemysłu, już nietylko chemicznego.

Nader dotkliwie został pokrzywdzony nowymi zakazami przemysł tłuszczowy, na którego zresztą od pewnego czasu spada cios po ciosie — w wyniku posunięć polityki celnej i reglamentacyjnej.

Odbyta w marcu r. b. narada w sprawie konferencji dla krajowych surowców pochodzenia rolniczego, obradująca pod przewodnictwem p. Vice-Ministra Karwackiego, stwierdziła jednomyślnie, że krajowa produkcja łożu pokry-

wa zapotrzebowanie wewnętrzne tylko w minimalnym stopniu. Wobec tego konferencja doszła do wniosku, że nie należy stwarzać żadnych trudności przy imporcie technicznych tłuszczów zwierzęcych i tłuszczów utwardzonych. Podobne stanowisko zajęte było w odniesieniu do egzotycznych nasion oleistych, jak nasiona rydocynowe, ziarna palmowe i t. d. Mimo to, ostatnie zakazy przywozu obejmują zarówno tłuszcze zwierzęce i utwardzone, jak egzotyczne nasiona tłuszczowe. Wytworzył się więc w zakresie przemysłu tłuszczowego stan reglamentacji przywózowej dosłownie wszystkich surowców. Należy sobie jasno zdać sprawę, że jest to bardzo poważne utrudnienie w działalności przemysłu tłuszczowego. Uzyskiwanie zezwoleń na przywóz połączone jest ze skomplikowaną procedurą, wysokimi opłatami obciążającymi nadmiernie koszt surowca, wreszcie z dużą zwłoką przy dostarczaniu niezbędnych dla przemysłu produktów wyjściowych. Co więcej, trudności te dotyczą zarówno przemysłu tłuszczów jadalnych, jak technicznych. Działalność obu tych gałęzi wytwórczości tłuszczowej staje się więc coraz trudniejsza, mimo że z punktu widzenia bilansu handlowego pozycje przywozu i wywozu artykułów tłuszczowych układają się coraz pomyślniej. Nadwyżka przywozu nad wywozem surowców tłuszczowych, olejów i makuchów maleje z roku na rok. Gdy w r. 1928 nadwyżka ta wyniosła prawie 80 milionów złotych, to w roku 1932 spadła już do 30 milionów złotych. Ponieważ jednak spadek obrotów artykułami tłuszczowymi jest oczywiście wynikiem depresji gospodarczej, więc też spadek salda ujemnego tłumaczy się w dużym stopniu tą samą okolicznością. Dlatego też znacznie więcej interesujące jest zestawienie nadwyżki przywozu nad wywozem w r. 1931 i w r. 1932, kiedy spadła ona z 40 milionów złotych do 29 milionów złotych, oraz operacyj za pierwsze 4 miesiące r. 1932 i r. 1933, kiedy znów nadwyżka ta spadła z przeszło 7 milionów złotych do 6,5 miliona złotych. Wywóz, w stosunku do przywozu, wyniósł w tych samych okresach w r. 1932 — 19%, w r. 1933 — 26,5%. Spadek salda ujemnego jest wynikiem coraz szerszej działalności olejarni i przywozu surowych nasion oleistych, nie zaś gotowych olejów, oraz wywozu makuchów. Fakty te świadczą dobitnie, że nie powinny być czynione żadne utrudnienia przy przywozie elementarnych dla olejarni surowców, jakimi są nasiona oleiste.

Niestety, zarówno poprzednie jak ostatnie przepisy, dotyczące reglamentacji przywózowej, obejmują zakazami wszystkie służące do produkcji nasiona oleiste.

III ZJAZD CHEMIKÓW POLSKICH

Zapisy na III Zjazd Chemików Polskich zgłaszane są coraz liczniej. Wzrasta też ilość zadeklarowanych referatów, zarówno z dziedziny chemii czystej jak stosowanej. Komitet Organizacyjny Zjazdu ustalił już ostatecznie dokładny program Zjazdu, który odbędzie się we

Lwowie, w gmachu głównym Politechniki. Program ten przedstawia się jak następuje:

Sobota, dn. 24 czerwca:

- godz. 9.30 — posiedzenie Rady Zjazdu,
 „ 10.30 — pierwsze plenarne posiedzenie,
 otwarcie Zjazdu, wykład Prof. Leona Marchlewskiego: „Badanie widm na usługach chemii organicznej i fizjologicznej”,
 „ 16.20 — posiedzenie sekcji Zjazdu,
 „ 21.— — przyjęcie dla gości zagranicznych.

Niedziela, dn. 25 czerwca:

- godz. 9.— — posiedzenia sekcji Zjazdu,
 „ 12.— — uroczyste posiedzenie, poświęcone 75-leciu Gazowni Lwowskiej.
 „ 15.10 — posiedzenie połączonych sekcji technologicznych, wykład Prof. Kamila Matignona: „Nowe nawozy azotowe”,
 „ 20.30 — wspólna wieczerza uczestników Zjazdu.

Poniedziałek, dn. 26 czerwca:

- godz. 9.— — posiedzenia sekcji Zjazdu,
 „ 15.30 — drugie plenarne posiedzenie, wykład Prof. Wojciecha Świętosławskiego: „O podstawach fizykochemicznych koksowania”, zamknięcie Zjazdu.

Tegoroczny Zjazd lwowski, III skolei w Polsce, powinien być obelany przez wszystkie środowiska naszej nauki i produkcji chemicznej. Nie może na nim zabraknąć żadnego wybitniejszego działacza, interesującego się zagadnieniami chemii. Dlatego też Komitet Organizacyjny Zjazdu ponownie za naszym pośrednictwem prosi wszystkich tych chemików, którzy dotychczas nie zgłosili się na Zjazd — o możliwie śpieszne zadeklarowanie udziału w Komitecie Organizacyjnym, którego dwa równorzędne oddziały mieszczą się w Politechnice Warszawskiej i w Politechnice Lwowskiej.

WŚRÓD KSIĄŻEK

Jako tomy 70 i 73 wydawnictw Ligi Pracy ukazały się dwa interesujące opracowania: broszura Inż. Piotra Drzewieckiego, wybitnego działacza na terenie naukowej organizacji, p. t. „Zaniechanie źródła dobrobytu w Polsce”, oraz książka Władysława Balińskiego „Metody porządkowania i przechowywania papierów w biurze i w domu”.

Praca Inż. Drzewieckiego charakteryzuje się znamieną dla autora jasnością wykładu i precyzją formułowania myśli. Autor wskazuje na różny sposób zagospodarowania poszczególnych krajów świata, dowodzi że najpoważniejszymi czynnikami podnoszącymi sprawność gospodarczą i dobrobyt społeczeństwa — są zmysł gospodarczy i duch przedsiębiorczości, nawołuje wreszcie do podniesienia wydajności pracy jednostki.

Książka o porządkowaniu papierów w sposób metodyczny zestawia celowe wskazania i instrukcje w zakresie dobrej organizacji porządkowania i przechowywania papierów. Z codziennego doświadczenia wiemy wszyscy dobrze, jak

trudno nieraz odnaleźć potrzebny w danej chwili dokument i ile czasu traci się na wyszukanie niezbędnego listu lub kopji. Podane w książce metody wskazują nietylko elementarne prawidła porządkowania i przechowywania papierów, lecz również dość subtelne — choć niekiedy skomplikowane — metody segregowania dokumentów. Książka powinna być przeczytana przez każdego szefa biura w najmniejszym nawet przedsiębiorstwie, jest też ciekawa dla osób prywatnych, które chcą w porządku utrzymać osobistą korespondencję i rachunki.

WYPŁATA ROBOCIZNY W PRZEMYSŁE CHEMICZNYM

Naskutek starań Związku Przemysłu Chemicznego, Min. Opieki Społecznej zajęło się uregulowaniem terminów wypłat zarobków robotniczych w zakładach przemysłu chemicznego. W wyniku porozumienia Min. Opieki Społecznej z Min. Przemysłu i Handlu, wydany został do Inspektorów Pracy wszystkich okręgów i obwodów okólnik Nr. 8/33 z dnia 12 kwietnia 1933 r. Okólnik ten, powołując się na art. 32 ust. 3 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 16 marca 1928 r. o umowie o pracę robotników (Dz. Ust. Nr. 35 z r. 1928, poz. 324), zezwala na dokonywanie raz na miesiąc wypłat robotnikom, zatrudnionym w fabrykach chemicznych. Wypłata miesięczna może być uskuteczniana pod warunkiem wypłaty w ciągu miesięcznego okresu płatniczego dwukrotnych zaliczek — w okresach dekadowych — w wysokości zbliżonej bardzo dokładnie do faktycznych zarobków.

Treść powyższego okólnika została podana przez Inspektorów Pracy do wiadomości poszczególnych przedsiębiorstw przemysłu chemicznego.

Z BIEŻĄCEJ DZIAŁALNOŚCI ZWIĄZKU PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

W okresie od dn. 1 do 15 czerwca r. b. Związek Przemysłu Chemicznego zajmował się w szczególności następującymi zagadnieniami:

W sprawach celnych:

wziął udział w naradzie, zwołanej przez Min. Przemysłu i Handlu celem ustalenia procedury uzyskiwania zezwoleń na przywóz zakazanych ostatnimi Rozporządzeniami do przywozu łojów zwierzęcych, tłuszczów utwardzonych, nasion oleistych i olejów roślinnych, wystąpił do Min. Przemysłu i Handlu z wnioskami o podwyższenie kontyngentów przywozowych na niektóre towary zakazane do przywozu,

wystąpił do Min. Przemysłu i Handlu z wnioskiem o nieudzielanie zezwoleń na przywóz artykułów chemicznych, wytwarzanych w kraju.

W sprawach ogólnych:

wziął udział w naradach, zwołanych przez Izbę Przemysłowo-Handlową w Warszawie w sprawie nowelizacji prawa przemysłowego oraz w sprawie interwencyjnego funduszu rolniczego.

**NOTOWANIA CEN WAŻNIEJSZYCH WYTWORÓW
PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO**

Aceton	450 zł.	Mączka kostna odklejona 30% P ₂ O ₅	15 zł.
Alkohol metylowy techniczny 90%	170 "	rogowa 13/14% N ₂	— "
" czysty 99%	300 "	Naftalin surowy prasowany	28,00 "
* Amoniak skroplony za 1 kg NH ₃	1,80 "	" czysty w łuskach	52,50 "
* Azotniak mielony za 1 kg % N ₂	1,54 "	Octan sodu	120 "
" granulowany za 1 kg % N ₂	1,69 "	" ołowiu	215 "
Azotan amonu	100 "	Oleina zwierzęca destylat	190 "
Azotyn sodowy	120 "	" saponifikat	180 "
Benzol handlowy 90%	80 "	Oleum 20%	19,24 "
" czysty	92 "	Olej lniany	132 "
Bisulfat (kw. siarczan sodu)	13,50 "	* Potaż kalcynowany 90/95%	120 "
* Boraks	110—125 "	* Potaż żrący topiony 88/92%	140 "
Chlorek cynku 50° Bé	40 "	Pirydyna czysta dla celów analitycznych	9,75 "
Chlorek wapna bielący	30,6 "	za 1 kg	17,50 "
Chlorek wapnia (CaCl ₂)	20—22 "	Smoła preparowana	17,50 "
Chloroform czysty	800 "	Saletra potasowa	130 "
" „pro narcosi”	1,800 "	* Saletra sodowa przem. zwyczajna	65 "
Eter siarkowy	390 "	* Saletra sodowa przem. raz rafinowana	90 "
Fenol czysty	265 "	Saletra sodowa podwójnie rafinowana	100 "
Formalina 40%	270 "	Siarczan amonu	29,65 "
* Gliceryna farmaceutyczna 30° Bé	225 "	* Siarczan miedzi	110—125 "
" techniczna 85/88%	160 "	* Siarczek sodu 60/62%	60 "
* Karbid granulowany	75 "	Soda amonjakalna	25 "
Karbolineum	29,75 "	kaustyczna	60 "
Klej kostny	230 "	Sól glauberska krystaliczna	7,00 "
Klej skórny biały	260 "	Stearyna	150 "
Krezol	128 "	Superfosfat 16% par. Warszawa	10,72 "
Kwas azotowy tech. czysty za 100% HNO ₃	93 "	Toluol czysty	105 "
Kwas mrówkowy 85%	241 "	Woda amonjakalna chem. czysta zaw.	60 "
Kwas siarkowy 60° Bé	6,00 "	± 25% NH ₃	400 "
" solny 19°/21° Bé	12,25 "	Zelatylna techn.	400 "
" octowy techn. 30%	100 "		

Ceny powyższe są cenami hurtowymi i rozumieją się za 100 kg loco fabryka bez opakowania; ceny za produkty oznaczone gwiazdką rozumieją się wraz z opakowaniem.

**KOMUNIKACJA LOTNICZA ZAPEWNIĄ MAKSIMUM WYGODY
OSZCZĘDNOŚCI CZASU I BEZPIECZEŃSTWA**
PRODUKTY WYTWÓRCZOŚCI KRAJOWEJ

Barwniki i półprodukty organiczne:	Gliceryna farmaceutyczna i techniczna:	Oleina zwierzęca:
„PRZEMYSŁ CHEMICZNY, BO RUTA Sp. Akc.", Zgierz, tel. Łódź 121-01; Warszawa, Bednar- ska 2, tel. 659-99.	Sp. Akc. „STREM", Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 314-30.	Sp. Akc. „STREM", Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 314-30.
„WOLA KRZYSZTOPORSKA" Fabr. Chem. Piotrków Tryb., tel. Piotrków Tryb. 165.	Przem. Tłuszcz. „SCHICHTLE- VER" Sp. Akc., Warszawa, Nowy Zjazd 1, telefony 605-77, 605-99.	Słomka i włosie wiskozowe:
ZAKŁADY CHEMICZNE W WIN- NICY, S. A. Henryków pod War- szawą. Tel. II podm. Henryków 5. Biuro sprzedaży: H. Weiss i S-ka. Łódź, Piotrkowska 80, tel. 186-12.	Gumowe artykuły techniczne:	Sp. Akc. TOMASZOWSKA FA- BRYKA SZTUCZNEGO JEDWA- BIU", Warszawa, Wilcza 9a, tel. 875-39.
Chlorek wapna bielący.	Sp. Akc. „WOLBROM", Warsza- wa, Wierzbowa 9, tel. 760-80.	Smoła pierwszorzędowa:
Akc. Tow. „ELEKTRYCZNOŚĆ", Warszawa, Zgoda 10, tel. 634-94.	Jedwab sztuczny:	Zakłady „ELEKTRO", Łaziska Górne, G. Śląsk.
Chlorek wapnia (CaCl₂):	Sp. Akc. „TOMASZOWSKA FA- BRYKA SZTUCZNEGO JEDWA- BIU", Warszawa, Wilcza 9a, tel. 875-39.	Soda amonjakalna, krystaliczna i kau- styczna:
„ZAKŁADY SOLVAY W POL- SCE", Warszawa, Czackiego 14, tel. 711-24.	FABRYKA PRZĘDZY I TKANIN SZTUCZNYCH „CHODAKÓW", Sp. Akc., poczta Sochaczew. Tel. Sochaczew 81.	„ZAKŁADY SOLVAY W POL- SCE", Warszawa, Czackiego 14, tel. 711-24.
Farmaceutyczne przetwory:	Karbid:	Soda kaustyczna.
Sp. Akc. „LUDWIK SPIESS i SYN", Warszawa, Daniłowiczow- ska 16, tel. Centrala-Spiess.	Akc. Tow. „ELEKTRYCZNOŚĆ", Warszawa, Zgoda 10, tel. 634-94.	Akc. Tow. „ELEKTRYCZNOŚĆ", Warszawa, Zgoda 10, tel. 634-94.
„FR. KAPIŃSKI SPÓŁKA AK- CYJNA", Warszawa, Wolność 9, tel. 11-06-00.	Zakłady „ELEKTRO", Łaziska Górne, G. Śląsk.	Sól glauberska krystaliczna:
	Klej kostny i skórny:	„TOMASZOWSKA FABRYKA SZTUCZNEGO JEDWABIU", Warszawa, Wilcza 9a, tel. 8-75-39.
	Sp. Akc. „STREM", Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 314-30.	Stearyna:
	Kwaśny węgiel sodowy (bicarbonat):	Sp. Akc. „STREM", Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 314-30.
	„ZAKŁADY SOLVAY W POL- SCE", Warszawa, Czackiego 14, tel. 711-24.	Żelazokrzem 45% i 75%:
		Zakłady „ELEKTRO", Łaziska Górne, G. Śląsk.

Członkowie Związku Przemysłu Chemicznego otrzymują „Wiadomości Przemysłu Chemicznego" bezpłatnie.

Redakcja i Administracja: Warszawa, Czackiego 1, telefon 410-14

Wydawca: w imieniu Związku Przem. Chemicznego Rzplitej Polskiej—Dyrektor Związku Inż. EDMUND TREPKA

Redaktor: Inż. TADEUSZ ZAMOYSKI

Druk L. Bogusławskiego i S-ki, Świętokrzyska 11